

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๓๗/๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕
หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว(ล) ๒๑๓๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขยะพลาสติกในทะเลไทย
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม เสนอความเห็นเรื่อง รายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีกรณีที่หน่วยงานของรัฐยังมีได้ปฏิบัติ
ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาแล้ว เห็นว่ารายงานดังกล่าวข้างต้น
สอดคล้องกับการดำเนินการ ภายใต้ Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ ที่มุ่งเน้น
ให้ทุกภาคส่วนร่วมดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติกแบบบูรณาการ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน
และประชาชนในการบริหารจัดการพลาสติก ตั้งแต่ขั้นตอนการผลิต การจำหน่าย การบริโภค และการจัดการ
ปลายทาง ให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาระบบการนำพลาสติก
กลับมาใช้ประโยชน์ด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังได้ดำเนินโครงการ
ศึกษาความเหมาะสมในการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์/มาตรการจูงใจ เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อน
การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน ด้านการบริโภคที่ยั่งยืน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐในทุกระดับ รายละเอียดการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย
สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ นั้น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและฯ จะได้พิจารณาหารือกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องในรายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวราวุธ ศิลปอาชา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำเนาถูกต้อง

ปัทมา

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๑๐

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ policy_group@hotmail.com

(นางสาวปัทมา เท่งโสภณ)

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

23 / 03 / 64

การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับรายงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขยะพลาสติกในทะเลไทย
ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. ข้อเสนอให้มีการนำระบบมัดจำค่าขวดพลาสติกมาใช้

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ร่วมกับองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (German International Cooperation: GIZ) ดำเนินโครงการลดขยะพลาสติกและขยะทะเลในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนในภูมิภาค โดยมีกิจกรรมการศึกษาการประยุกต์ระบบจุดเขียว (Green Dot system) สำหรับการจัดการขยะพลาสติกของประเทศไทย ซึ่งมีการศึกษาการนำระบบมัดจำ-คืนเงิน มาใช้ในการจัดการขยะพลาสติก

๒. ข้อเสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ ดำเนินโครงการการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งคัดเลือกและกำหนดหลักเกณฑ์ของสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ส่งเสริมการผลิตและการบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทร้านกาแฟ (Green Coffee Shop) โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการ และการบริโภควิถีใหม่ที่คำนึงถึงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ลดปริมาณขยะและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด

๓. ข้อเสนอให้มีการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)

Roadmap การจัดการขยะพลาสติก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๓ และแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะพลาสติก ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ได้บรรจุประเด็นการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาระบบการนำพลาสติกกลับมาใช้ประโยชน์ด้วยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชน อาทิ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ การดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินธุรกิจและการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม ในรูปแบบเศรษฐกิจหมุนเวียน มีกลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้คณะทำงานด้านการพัฒนา และใช้ประโยชน์จากขยะพลาสติก ซึ่งมีประธานกลุ่มอุตสาหกรรมพลาสติก เป็นประธานคณะทำงาน และผู้แทนหน่วยงานภาคเอกชน เป็นคณะทำงาน

๔. ข้อเสนอให้มีการออกกฎหมายกำหนดให้ผู้ผลิตต้องรับผิดชอบในการรีไซเคิลบรรจุภัณฑ์ที่ตนผลิต

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูลกลไกการจัดการพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียว รวมทั้งการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่ออาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย (Checklist) ตามมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยกรอบของกฎหมาย ได้พิจารณาตามขั้นตอนวัฏจักร ชีวิตผลิตภัณฑ์ ด้วยการนำหลักการลด คัดแยก และนำกลับมาใช้ใหม่ แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียน หลักการขยายความรับผิดชอบต่อที่เพิ่มขึ้นของผู้ผลิต ความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน และเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มาใช้ในการบริหารจัดการ

๕. ข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐบูรณาการจัดการขยะพลาสติกกับภาคเอกชน และประชาชน ตลอดจน การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกในการลดการใช้พลาสติกและคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดำเนินการสร้าง จิตสำนึก และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะพลาสติก ดันทาง ณ แหล่งกำเนิด มาอย่างต่อเนื่อง เช่น การรณรงค์ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดรับ ลดให้ ลดใช้ถุงพลาสติก” ภายใต้โครงการ “ทำความดีด้วยหัวใจ ลดภัยสิ่งแวดล้อม” เพื่อลด ละ เลิกใช้พลาสติกที่เกินความจำเป็น และใช้ครั้งเดียวทิ้ง (Single use) เป็นต้น รวมทั้งเป็นประธานคณะทำงานด้านการส่งเสริมและรณรงค์ประชาสัมพันธ์การจัดการขยะพลาสติกและขยะ อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีผู้แทนจากภาครัฐ เอกชน องค์กรเอกชน ร่วมเป็นคณะทำงาน ในการส่งเสริมการสร้าง ความรู้ความเข้าใจ และสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก และขยะอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงขับเคลื่อนการดำเนินงานและติดตามประเมินผลตามแผนปฏิบัติการ และขับเคลื่อนการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะพลาสติก

๖. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้กำหนด แผนการดำเนินงานบริหารจัดการขยะทะเลอย่างยั่งยืน ได้แก่ การจัดเก็บขยะตกค้างในระบบนิเวศ การใช้ตาข่าย ดักขยะปากแม่น้ำ การสร้างความร่วมมือกับ The Ocean Cleanup ประเทศเนเธอร์แลนด์ ในการทำงานวิจัย ขยะพลาสติกในแม่น้ำและกำจัดขยะพลาสติกในแม่น้ำและทะเล โดยใช้เครื่องอินเตอร์เซพเตอร์ (Interceptor)

๗. การนำมาตรการทางเศรษฐศาสตร์/มาตรการจูงใจมาใช้ในการแก้ไขปัญหาขยะพลาสติก ควรพิจารณา ให้ครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ผลิตและผู้บริโภค กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดทำแผนขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนสังคมไทยอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งสู่สังคมที่มีการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และสมดุลกับฐานทรัพยากรของประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินโครงการศึกษาความเหมาะสมในการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์/มาตรการจูงใจ เพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน: ด้านการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อให้ได้มาตรการทาง เศรษฐศาสตร์/มาตรการจูงใจเพื่อสนับสนุนและขับเคลื่อนการบริโภคที่ยั่งยืนที่เหมาะสมกับบริบท ของประเทศไทย รวมทั้งแนวทางและกลไกในการขับเคลื่อนมาตรการทางเศรษฐศาสตร์/มาตรการจูงใจดังกล่าว ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนและหน่วยงานภาครัฐในทุกระดับ ให้มีรูปแบบ การบริโภคที่ยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเรื่องขยะพลาสติกในทะเลไทย ในอันที่จะสนับสนุนการจัดการ ขยะพลาสติกไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม